

Przykazanie VII

Nie kradnij

Katechizm Kościoła Katolickiego
2401-2418

Nie będziesz kradł (Wj 20, 15; Pwt 5, 19).

Nie kradnij (Mt 19,18).

KKK 2401

Siódme przykazanie zabrania zabierania lub zatrzymywania niesłusznie dobra bliźniego i wyrządzania bliźniemu krzywdy w jakikolwiek sposób dotyczącej jego dóbr.

Nakazuje sprawiedliwość i miłość w zarządzaniu dobrami materialnymi i owocami pracy ludzkiej.

Z uwagi na wspólne dobro wymaga ono powszechnego poszanowania przeznaczenia dóbr i prawa do własności prywatnej.

Życie chrześcijańskie stara się dobra tego świata **ukierunkować na Boga i miłość braterską.**

KKK 2402

Na początku Bóg powierzył ziemię i jej bogactwa
wspólnemu zarządzaniu ludzkości, by miała o nią staranie,
panowała nad nią przez swoją pracę
i korzystała z jej owoców (por. Rdz 1, 26-29).

Dobra stworzone są przeznaczone dla całego rodzaju ludzkiego.

Ziemia jednak jest rozdzielona między ludzi,
by zapewnić bezpieczeństwo ich życiu,
narażonemu na niedostatek i zagrożonemu przez przemoc.

**Posiadanie dóbr jest uprawnione,
by zagwarantować wolność i godność osób**
oraz pomóc każdemu w zaspokojeniu jego podstawowych
potrzeb, a także potrzeb tych,
za których ponosi on odpowiedzialność.
Powinno ono pozwolić na urzeczywistnienie
naturalnej **solidarności** między ludźmi.

KKK 2403
Prawo do własności prywatnej,
uzyskanej przez pracę lub otrzymanej od innych
w spadku lub w darze,
nie podważa pierwotnego przekazania ziemi całej ludzkości.
Powszechne przeznaczenie dóbr pozostaje pierwszoplanowe,
nawet jeśli popieranie dobra wspólnego
wymaga poszanowania własności prywatnej,
prawa do niej i korzystania z niej.

KKK 2404
„Człowiek, używając tych dóbr,
powinien uważać rzeczy zewnętrzne, które posiada,
nie tylko za własne, ale za wspólne w tym znaczeniu,
by nie tylko jemu, ale i innym przynosiły pożytek”
(Sobór Watykański II, konst. *Gaudium et spes*, 69).
**Posiadanie jakiegoś dobra czyni jego posiadacza
zarządcą Opatrzności;**
powinien pomnażać i rozdzielać jego owoce innym,
a przede wszystkim swoim bliskim.

KKK 2405
Dobra produkcyjne
– materialne lub niematerialne –
jak ziemie czy fabryki wiedza czy zdolności
wymagają troski ze strony ich posiadaczy,
by przynosiły pożytek jak największej liczbie ludzi.
Posiadacze dóbr użytkowych i konsumpcyjnych
powinni ich używać z umiarkowaniem,
zachowując najlepszą część dla gościa, chorego, ubogiego.

KKK 2406
Władza polityczna
ma prawo i obowiązek
– ze względu na dobro wspólne –
regulować słuszne korzystanie z prawa własności
(por. Sobór Watykański II, konst. *Gaudium et spes*, 71;
Jan Paweł II, enc. *Sollicitudo rei socialis*, 42;
Jan Paweł II, enc. *Centesimus annus*, 40; 48).

KKK 2407

W dziedzinie gospodarczej
poszanowanie godności ludzkiej domaga się
praktykowania **cnoty umiarkowania**,
by panować nad przywiązaniem do dóbr tego świata,
cnoty sprawiedliwości,
by zabezpieczyć prawa bliźniego i dać mu to, co mu się należy,
oraz **solidarności**,
według „złotej zasady” i szczodrości Pana,
który „będąc bogaty, dla nas stał się ubogim,
aby nas ubóstwem swoim ubogacić”
(2 Kor 8, 9).

KKK 2408

Siódme przykazanie zabrania kradzieży,

która polega na przywłaszczeniu dobra drugiego człowieka
wbrew racjonalnej woli właściciela.

Nie mamy do czynienia z kradzieżą,
jeśli przyzwolenie może być domniemane
lub jeśli jego odmowa byłaby sprzeczna z rozumem
i z powszechnym przeznaczeniem dóbr.

Ma to miejsce w przypadku nagłej i oczywistej konieczności,
gdy jedynym środkiem zapobiegającym
pilnym i podstawowym potrzebom
(pożywienie, mieszkanie, odzież...)
jest przejęcie dóbr drugiego człowieka
i skorzystanie z nich

(por. Sobór Watykański II, konst. *Gaudium et spes*, 69).

KKK 2409

Wszelkiego rodzaju przywłaszczenie i zatrzymywanie niesłusznie dobra drugiego człowieka, nawet jeśli nie sprzeciwia się przepisom prawa cywilnego, sprzeciwia się siódmemu przykazaniu.

Dotyczy to:

umyślnego zatrzymywania rzeczy pożyczonych lub przedmiotów znalezionych, oszustwa w handlu (por. Pwt 25, 13-16), wypłacania niesprawiedliwych wynagrodzeń (por. Pwt 24,14-15; Jk 5, 4), podwyższania cen wykorzystującego niewiedzę lub potrzebę drugiego człowieka (por. Am 8, 4-6).

Są również moralnie niegodziwe:
spekulacja, która polega na sztucznym podwyższeniu
ceny towarów w celu osiągnięcia korzyści
ze szkodą dla drugiego człowieka;
korupcja, przez którą wpływa się na zmianę postępowania tych,
którzy powinni podejmować decyzje zgodnie z prawem;
przywłaszczanie i korzystanie w celach prywatnych
z własności przedsiębiorstwa;
źle wykonane prace, przestępstwa podatkowe,
fałszowanie czeków i rachunków,
nadmierne wydatki, marnotrawstwo.
Świadome wyrządzanie szkody własności
prywatnej lub publicznej jest sprzeczne z prawem moralnym
i domaga się odszkodowania.

KKK 2410

**Obietnice powinny być dotrzymywane
i umowy ściśle przestrzegane,**
o ile zaciągnięte zobowiązanie jest moralnie słuszne.
Znaczna część życia gospodarczego i społecznego
zależy od wartości umów zawieranych
między osobami fizycznymi lub prawnymi,
w tym umów handlowych o kupnie lub sprzedaży,
umowy o wynajmie lub o pracę.
Każda umowa powinna być zawarta i wypełniona
w dobrej wierze.

KKK 2411

Umowy podlegają sprawiedliwości wymiennej,
która reguluje wymianę między osobami
z uwzględnieniem poszanowania ich praw.

Sprawiedliwość wymienna obowiązuje w sposób ścisły;

domaga się ochrony praw własności, spłaty długów
i dobrowolnego wypełnienia zaciągniętych zobowiązań.

Bez sprawiedliwości wymiennej nie jest możliwa
żadna inna forma sprawiedliwości.

Odróżnia się **sprawiedliwość wymienną** od **sprawiedliwości legalnej**, która dotyczy tego, co obywatel słusznie winien jest wspólnocie, i od **sprawiedliwości rozdzielczej**, która reguluje to, co wspólnota winna jest obywatelom proporcjonalnie do ich wkładu i ich potrzeb.

KKK 2412

Na mocy sprawiedliwości wymiennej
naprawienie popełnionej niesprawiedliwości
wymaga zwrotu skradzionego dobra jego właścicielowi.

Jezus pochwała Zacheusza za jego postanowienie:

„Jeśli kogo w czym skrzywdziłem,
zwracam poczwórnje” (Łk 19, 8).

Ci, którzy w sposób bezpośredni lub pośredni
zawładnęli rzeczą drugiego człowieka, są zobowiązani
do jej zwrotu lub, jeśli ta rzecz zaginęła,
oddania równowartości w naturze bądź w gotówce,
a także owoców i korzyści, które mógłby z niej uzyskać w sposób
uprawniony jej właściciel.

Do zwrotu są również zobowiązani,
odpowiednio do odpowiedzialności i zysku, wszyscy ci,
którzy w jakikolwiek sposób uczestniczyli w kradzieży
bądź z niej korzystali, wiedząc o niej, na przykład ci,
którzy ją nakazali, w niej pomagali lub ją ukrywali.

KKK 2413

Gry hazardowe (karty itd.) bądź zakłady

nie są same w sobie sprzeczne ze sprawiedliwością.
Stają się moralnie nie do przyjęcia, gdy pozbawiają osobę tego,
czego jej koniecznie trzeba dla zaspokojenia
swoich potrzeb i potrzeb innych osób.

Namiętność do gry może stać się poważnym zniewoleniem.

Nieuczciwe zakłady bądź oszukiwanie w grach
stanowi materię poważną, chyba że wyrządzana szkoda
jest tak mała, że ten, kto ją ponosi,
nie mógłby w sposób uzasadniony uznać jej za znaczącą.

KKK 2414

Siódme przykazanie zakazuje czynów lub przedsięwzięć,
które dla jakiegokolwiek przyczyny

– egoistycznej czy ideologicznej, handlowej czy totalitarnej –
prowadzą do zniewolenia ludzi,
do poniżania ich godności osobistej, do kupowania ich,
sprzedawania oraz wymiany, jakby byli towarem.

Grzechem przeciwko godności osób
i ich podstawowym prawom jest sprowadzanie ich przemocą
do wartości użytkowej lub do źródła zysku.

Św. Paweł nakazywał chrześcijańskiemu panu
traktować swego chrześcijańskiego niewolnika
„nie jako niewolnika, lecz... jako brata umiłowanego... w Panu”
(Flm 16).

Polecenia:

1. Określ pozytywny wymiar VII przykazania Dekalogu.
2. Określ cel posiadania własności prywatnej.
3. Omów stosunek własności prywatnej do powszechnego przeznaczenia dóbr.
4. Wymień i omów cnoty konieczne do właściwego korzystania z dóbr materialnych.
5. Wymień i omów grzechy przeciwko VII przykazaniu Dekalogu.
6. Podaj definicje trzech rodzajów sprawiedliwości.
7. Oceń stanowisko Kościoła wobec zawierania umów.
8. Przedstaw naukę Kościoła na temat gier hazardowych.

Fot. Pixabay.com

Dziękuję za uwagę!
Króluj nam, Chryste!

